

**HOTĂRĂRI CEDO RELEVANTE
ÎN MATERIA RAPORTURILOR DE MUNCĂ
ȘI ASIGURĂRILOR SOCIALE**

Comentarii și jurisprudență națională

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ANGHEL, RĂZVAN

Hotărâri CEDO relevante în materia raporturilor de muncă și asigurărilor
sociale : comentarii și jurisprudență națională / Răzvan Anghel. - București :
Rosetti International, 2016

Index

ISBN 978-606-8794-22-8

341.645.5(4)

Copyright © 2016 Editura ROSETTI International

**HOTĂRÂRI CEDO RELEVANTE ÎN MATERIA
RAPORTURILOR DE MUNCĂ ȘI ASIGURĂRILOR SOCIALE**

Toate drepturile asupra prezentei ediții sunt rezervate
Editurii ROSETTI International. Drepturile de distribuție aparțin în
exclusivitate
Editurii ROSETTI International.

Redactor: Marian Florescu
Tehnoredactor: Carmen Dumitrescu

Editura ROSETTI INTERNATIONAL
București, Str. Ion Brezoianu nr. 9, ap. 6, sector 5
cod poștal: 050022
tel.: +04 021 314 77 81; 0726 178 175; 0724 305 413
fax: 031 814 81 83
e-mail: distributie@editurarosetti.ro
www.editurarosetti.ro

Răzvan Anghel

**HOTĂRÂRI CEDO RELEVANTE
ÎN MATERIA
RAPORTURILOR DE MUNCĂ ȘI
ASIGURĂRILOR SOCIALE**

Comentarii și jurisprudență națională

Răzvan Anghel

- este judecător din anul 2000, începând cu anul 2008 activând în cadrul Curții de Apel Constanța;
- începând cu luna iunie 2013 exercită funcția de președinte al Secției I civile a Curții de Apel Constanța;
- din anul 2007 activează ca formator la Școala Națională de Grefieri (pentru domeniile dreptul UE, drepturile omului, deontologie profesională, comunicare și relații cu publicul și mass media, dreptul muncii, drept civil - noul Cod civil și drept procesual civil - noul Cod de procedură civilă);
- din anul 2008 activează ca formator în cadrul Institutului Național al Magistraturii, susținând seminarii și conferințe de formare profesională a judecătorilor în cadrul programelor de formare continuă centralizată și descentralizată – în domeniile: drept civil (noul Cod civil) și drept procesual civil (noul Cod de procedură civilă), dreptul muncii, asigurări sociale, evaluarea activității profesionale a judecătorilor, tehnologia informației, politici publice în justiție;
- este autor și tutore al unor cursuri eLearning derulate de Institutul Național al Magistraturii pentru magistrați în domeniile drept civil (noul Cod civil) și drept procesual civil (noul Cod de procedură civilă);
- membru în mai multe comisii constituite pentru concursuri organizate de Consiliul Superior al Magistraturii prin Institutul Național al Magistraturii;
- expert în cadrul unor programe de formare profesională cu finanțare externă destinate judecătorilor și grefierilor derulate de Consiliul Superior al Magistraturii prin Institutul Național al Magistraturii și Școala Națională de Grefieri în domeniile: drept civil (noul Cod civil) și drept procesual civil (noul Cod de procedură civilă), deontologie profesională, managementul timpului și al cauzelor;
- membru în Rețeaua națională de judecători – coordonatori în materia Dreptului Uniunii Europene – EuRoQuod (din septembrie 2012);
- este master în specializările „Instituții de drept civil”, „Dreptul afacerilor” și „Legislație maritimă”;
- este autor a peste 70 de studii, articole și note apărute în publicații periodice indexate în baze de date internaționale și în volumele unor manifestări științifice, în domeniile: drept civil, drept procesual civil, dreptul muncii, dreptul asigurărilor sociale, drepturile omului, dreptul Uniunii Europene, management judiciar, practică judiciară neunitară.

Cuvânt înainte

Această lucrare îmbină, într-o manieră originală, hotărâri recente pronunțate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, relevante pentru materia dreptului muncii și asigurărilor sociale, cu jurisprudență națională (hotărâri pronunțate de Curtea Constituțională, Înalta Curtea de Casație și Justiție, celelalte instanțe), care ilustrează rezolvarea unor probleme similare în contextul legislativ român, la care se adaugă și unele hotărâri pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, prin care au fost interpretate norme din dreptul UE ce și-ar putea găsi aplicarea în cauze în care se pun problemele de drept analizate de CEDO.

Hotărârile CEDO selectate sunt pronunțate nu numai în cauze în care România a fost parte ci și în cauze în care au fost părți alte state europene, aceste din urmă hotărâri fiind relevante pentru aplicarea normelor juridice române întrucât probleme similare au fost analizate și în jurisprudența națională. Astfel, fie pentru că, în analiza Curții, a fost avut în vedere un cadru legislativ similar cu cel român, fie pentru că, analizându-se deficiențele unei reglementări sau practici din alt stat astfel cum au fost constatate de Curte, se pot evidenția diferențe semnificative față de cadrul legislativ și practica judiciară din România, concluziile Curții Europene pot fi valorificate în jurisprudența națională *mutatis mutandis* ori *per a contrario*.

În unele dintre hotărâri Curtea analizează probleme inedite sau probleme cunoscute dar dintr-o perspectivă mai puțin întâlnită în timp ce în alte hotărâri sunt analizate probleme care s-au mai ivit în practica instanței europene, acestea cuprinzând, însă, o interesantă, actualizată și utilă sinteză a principiilor desprinse din jurisprudența anterioară a Curții, cu evidențierea diferențelor și asemănarilor față de cauzele soluționate anterior; în special, în acest caz prezintă relevanță deciziile de inadmisibilitate care subliniază diferențele dintre situația de fapt prezentată Curții într-o anumită cauză față de situații aparent similare analizate în trecut,

cea ce permite o mai bună înțelegere a regulilor și excepțiilor cristalizate în practica instanței de la Strasbourg referitor la o anumită problemă.

Hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului sunt prezentate într-o formă sintetizată, care nu constituie o traducere completă a acestora (unele fragmente fiind traduse în timp ce altele sunt doar rezumate), fiind expuse elementele esențiale ale textului.

Prin comentariile care însoțesc hotărârile CEDO prezentate s-a încercat evidențierea unor aspecte relevante în analiza Curții, pentru a decela considerentele cărora li se poate atribui valoare de principiu de cele care sunt doar rezultatul unui complex de împrejurări particulare, ce ar putea fi valorificate numai în același context de fapt și de drept. Totodată, comentariile urmăresc să stabilească legătura cu problemele de drept ivite în practica judiciară națională din perspectiva cadrului legal național, la care se pot adăuga unele interpretări cu caracter obligatoriu ale dreptului Uniunii Europene stabilite de CJUE în procedura trimiterii preliminare.

Autorul

CUPRINS

Cuvânt înainte	5
Partea I. Hotărâri relevante în materia raporturilor de muncă.....	19
§1. OBLIGAȚIA UNUI MEDIC CARE A BENEFICIAT DE CURSURI UNIVERSITARE ȘI DE SPECIALIZARE ALE CĂROR COSTURI AU FOST SUPTATE DE STAT DE A RĂMÂNE ÎN SERVICIUL PUBLIC O ANUMITĂ PERIOADĂ ȘI DE A PLĂȚI O DESPĂGUBIRE ÎN CAZUL NERESPECTĂRII ACESTEI OBLIGAȚII. DECIZIA DE INADMISSIBILITATE PRONUNȚATĂ ÎN CAUZA PANTELEIMON LAZARIDIS CONTRA GRECIEI.....	19
COMENTARIU	22
Jurisprudență națională	
♦ Sunt constituționale dispozițiile legale care impun specialiștilor formați în urma promovării concursului de rezidențiat pe post interdicția de a iniția încetarea contractului de muncă mai devreme de perioada prevăzută de lege, sub sancțiunea restituirii tuturor cheltuielilor ocazionate de pregătirea profesională	25
♦ Admitere recurs în interesul legii. În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (7 ¹) din Ordonanța Guvernului nr. 12/2008 privind organizarea și finanțarea rezidențiatului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 179/2008, respectiv art. 18 alin. (8) din Ordonanța Guvernului nr. 18/2009 privind organizarea și finanțarea rezidențiatului, aprobată prin Legea nr. 103/2012, cu completările ulterioare, prin raportare la art. 38 și art. 159 din Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sintagma „cheltuieli de personal” nu include salariile primite de medicul rezident pentru munca desfășurată în perioada rezidențiatului, iar drepturile salariale încasate nu pot fi restituite cu titlu de cheltuieli ocazionate de pregătirea profesională, în situația în care medicul rezident nu își respectă obligația asumată de a continua raporturile de muncă pentru o anumită perioadă cu spitalul în care a desfășurat programul de rezidențiat, chiar dacă o atare clauză ar fi prevăzută în actul adițional la contractul individual de muncă, încheiat în condițiile art. 196 alin. (2) din	

Legea nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.....	26
♦ Cerere de obligare a unui medic la restituirea drepturilor salariale încasate în perioada de activitate ca urmare a neîndeplinirii obligației de a activa o anumită perioadă în unitatea medicală în cu care a încheiat contractul individual de muncă. Caracter nefondat	33
§2. ACTIVITATE DESFĂȘURATĂ DE UN ASISTENT PERSONAL AL UNEI PERSOANE CU HANDICAP, ANGAJAT ÎN BAZA LEGII NR. 448/2006. DECIZIA DE INADMISIBILITATE PRONUȚATĂ ÎN CAUZA RADI ȘI GHERGHINA C. ROMÂNIEI	44
COMENTARIU	51
Jurisprudența CJUE	55
Jurisprudență națională	
♦ Asistent personal al unei persoane cu handicap. Pretenții privind indemnizația de însoțitor convenită asiguratului în perioada concediului de odihnă efectuat de asistent. Pretenții privind plata muncii suplimentare. Sarcina probei. Lipsa dovezii prestării muncii suplimentare.....	67
♦ Asistent personal al unei persoane cu handicap. Pretenții pentru plata muncii suplimentare. Suprapunerea unei relații de rudenie care implică obligația de întreținere în natură a persoanei care are calitatea de asistent personal față beneficiarul asistenței. Condițiile acordării concediului de odihnă. Pretenții privind un spor de suprasolicitare neuropsihică	69
♦ Asistent personal al persoanei cu handicap. Pretenții pentru plata sporului de vechime. Pretenții privind plata indemnizației convenite persoanei asistate în perioada în care asistentul efectuează concediul de odihnă.	71
§3. ELIBERAREA DIN FUNCȚIE CA URMARE A DECLANȘĂRII UNEI PROCEDURI PENALE. LIPSA DE CLARITATE A PREVEDERILOR LEGALE ȘI A UNOR GARANȚII JURISDICȚIONALE SUFICIENTE ÎMPOTRIVA ARBITRARIULUI. ÎNCĂLCAREA ART. 6 ȘI ART. 8 DIN CONVENȚIE. HOTĂRÂREA PRONUȚATĂ ÎN CAUZA MILOJEVIĆ S.A. C. SERBIEI.....	74
COMENTARIU	79
Jurisprudență națională	
1. <i>Situații în care s-a considerat că prejudiciul moral trebuie dovedit</i>	
♦ Pretenții pentru repararea prejudiciului moral rezultat din concedierea determinată de desființarea postului. Revocarea deciziei de concediere.	81
♦ Concediere motivată prin desființarea locului de muncă. Anularea deciziei determinată de efectuarea concedierii în perioada incapacității de muncă. Sarcina probei.....	83

◆ Sancționare disciplinară. Inexistența faptei. Lipsa dovezilor privind daunele morale. Reparația morală suficientă realizată prin însăși anularea deciziei de sancționare și reintegrarea în muncă.....	84
◆ Sancțiune disciplinară. Concediere. Anularea deciziei. Necesitatea administrării de probă care să asigure stabilirea existenței condițiilor cumulative de antrenare a răspunderii contractuale.....	86
◆ Sancțiune disciplinară pentru absențe nemotivate. Anularea deciziei întrucât a fost emisă în perioada concediului medical. Sarcina probei prejudiciului moral.....	87
◆ Sancțiune disciplinară pentru absențe nemotivate. Anularea deciziei întrucât nu cuprinde motivele pentru care au fost înlăturate apărările angajatului. Imposibilitatea prezumării prejudiciului moral.....	88
◆ Desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă. Anularea deciziei întrucât nu cuprinde obligațiile încălcate de salariat. Repararea prejudiciului moral suferit prin anularea deciziei de concediere și repunerea reclamantului în situația anterioară emiterii acesteia.....	90
◆ Sancțiunea disciplinară a reducerii salariului. Efectele anulării deciziei de sancționare. Repararea implicită a prejudiciului moral	91
◆ Aplicarea sancțiunii avertismentului scris. Nulitatea deciziei de sancționare pentru neîndeplinirea condițiilor de formă. Lipsa caracterului grav al faptelor imputate. Inexistența prejudiciului moral.....	93
◆ Sancțiune disciplinară. Prescripția răspunderii disciplinare pentru o parte dintre fapte. Lipsa vinovăției pentru una dintre fapte. Lipsa unei gravități deosebite a faptelor imputate. Inexistența unui prejudiciu moral. Sarcina probei	93
◆ Anularea deciziei de sancționare disciplinară ca urmare a lipsei din cuprinsul acesteia a descrierii faptei propriu-zise imputate angajatului. Necesitatea dovedirii prejudiciului moral	94
2. Situații în care s-a considerat că nu trebuie probat prejudiciul moral acesta fiind implicit	
◆ Sancțiune disciplinară aplicată pentru pretinse încălcări grave ale atribuțiilor de serviciu	97
◆ Sancțiune disciplinară. Revocarea deciziei de către angajator. Daune morale. Criterii de cuantificare	97
◆ Decizie de sancționare disciplinară nelegală. Prejudiciu moral produs prin maniera de desfacere abuzivă a contractului individual de muncă și prin tratament ostil și șicanator la care reclamanta a fost supusă o lungă perioadă de timp.....	100

◆ Sancțiune disciplinară aplicată nelegal. Prejudiciu moral determinat de conduita angajatorului care a dispus luarea unei măsuri disciplinare grave, fără suport factic și legal, de natură să afecteze imaginea, demnitatea și buna reputație de care se bucura contestatorul	101
◆ Concediere disciplinară pentru îndeplinirea defectuoasă a atribuțiilor de serviciu. Prescripția răspunderii disciplinare. Admisibilitatea și temeiul acordării despăgubirilor pentru daune morale. Prejudiciu moral determinat de însăși aplicarea sancțiunii disciplinare.....	103
§4. CONCEDIEREA UNUI ANGAJAT CARE OCUPĂ O FUNCȚIE ELIGIBILĂ ÎNTR-UN SINDICAT, DETERMINATĂ DE DESFIINȚAREA LOCULUI DE MUNCĂ. INEXISTENȚA UNEI INGERINȚE CARE SĂ AFECTEZE ÎN SUBSTANȚA SA DREPTUL LA LIBERĂ ASOCIERE SINDICALĂ – ART. 11 PAR. 1 DIN CONVENȚIE. DECIZIA DE INADMISSIBILITATE PRONUȚATĂ ÎN CAUZA GEORGE DUMITREAN C. ROMÂNIEI	107
COMENTARIU	110
Jurisprudență națională	
◆ Sunt neconstituționale prevederile legale care determină imposibilitatea absolută a angajatorului de a concedia persoanele care ocupă funcții eligibile într-un organism sindical.....	112
◆ Lider de sindicat. Încetarea raporturilor de muncă în situația în care angajatorul se află în lichidare și nu mai există nici un salariat încadrat	123
§5. ÎNCETAREA RAPORTURILOR DE SERVICIU PRIN DECIZIA UNILATERALĂ A ANGAJATORULUI. LIMITAREA ÎN TIMP A DREPTULUI DE A CONTESTA MĂSURA. DATA DE LA CARE CURGE TERMENUL DE CONTESTARE. DECIZIA DE INADMISSIBILITATE PRONUȚATĂ DE CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI ÎN CAUZA NICOLAE POPA CONTRA ROMÂNIEI	127
COMENTARIU	129
Jurisprudență națională	
◆ Data de la care curge termenul de formulare a contestației împotriva unei decizii de concediere. Necesitatea comunicării deciziei de concediere. Lipsa de relevanță a informațiilor obținute de reclamant de la o instituție căreia i s-a adresat cu un memoriu cu privire la existența deciziei	131
◆ Modalitatea de comunicare a Deciziei de concediere. Data de la care curge termenul de formulare a contestației. Necesitatea dovedirii de către angajator a încercării transmiterii deciziei de concediere prin mijloace care să facă certă această încercare de comunicare și conținutul acesteia	133

♦ Posibilitatea invocării din oficiu a tardivității contestației formulate împotriva deciziei de concediere. Natura termenului de formulare a contestației	137
§6. ÎNTINDEREA DESPĂGUBIRILOR CUVENITE ÎN CAZUL CONCEDIERII NELEGALE. PROBLEMA PRIMELOR DE CARE AR FI BENEFICIAT ANGAJATUL DACĂ NU AR FI FOST CONCEDIAT. DECIZIA DE INADMISIBILITATE PRONUNȚATĂ ÎN CAUZA GIORGADZE CONTRA GEORGIEI.....	140
COMENTARIU	142
Jurisprudență națională	
♦ Executarea silită a unei hotărâri judecătorești prin care se stabilește obligația de plată a unei despăgubiri egale cu valoarea indemnizației de manager al unei instituții publice de cultură de care creditorul a fost lipsit prin încetarea nelegală a contractului de management. Modul de calcul al despăgubirii.....	147
♦ Executarea silită a obligației de plată a despăgubirilor egale cu drepturile salariale de care creditorul a fost lipsit ca urmare a concedierii nelegale. Modul de calcul al despăgubirii	151
♦ Modul de calcul al despăgubirilor. Condițiile în care pot fi incluse în calculul despăgubirilor anumite sporuri	156
♦ Modul de calcul al despăgubirilor cuvenite angajatului în cazul concedierii nelegale. Includerea în cuantumul despăgubirilor a valorii tichetelor de masă	157
♦ Despăgubiri acordate în cazul concedierii nelegale. Problema includerii în calculul acestora a cuantumului unui bonus trimestrial. Lipsa dovezii negocierii unui astfel de bonus cu angajatorul	159
Partea II. Hotărâri relevante în materia asigurărilor sociale.....	161
§1. DREPTURI DE ASIGURĂRI SOCIALE ACORDATE ÎN CONSIDERAREA STĂRII DE INVALIDITATE. POSIBILITATEA DE A CONTESTA CONCLUZIILE COMISIEI MEDICALE. ÎNCĂLCAREA PRINCIPIULUI EGALITĂȚII ARMELOR PRIN RESPINGEREA CERERII DE A FI DESEMNIAT UN EXPERT INDEPENDENT ÎN CAUZĂ. HOTĂRÂREA PRONUNȚATĂ ÎN CAUZA KOROŠEC C. SLOVENIEI	161
COMENTARIU	165
Jurisprudență națională	
♦ Necesitatea efectuării unei expertize medicale pentru stabilirea corectitudinii încadrării în gradul de handicap.....	168
♦ Diferența dintre stabilirea gradului de invaliditate din perspectiva capacității de muncă și încadrarea într-un grad de handicap. Relevanța asupra probatoriului necesar pentru soluționarea cauzei.....	175

§2. DREPTURI DE ASIGURĂRI SOCIALE ACORDATE ÎN CONSIDERAREA STĂRII DE SĂNĂTATE. POSIBILITATEA DE A CONTESTA RAPORTUL DE EXPERTIZĂ MEDICALĂ. EXISTENȚA UNUI CADRU LEGAL ÎN CARE SE ATRIBUIE COMPETENȚA EXCLUSIVĂ DE A EFECTUA EXPERTIZE MEDICALE ÎN DOMENIU UNEI INSTITUȚII PUBLICE DESEMNADE DE MINISTERUL PÂRÂT ÎN CAUZĂ. COMPATIBILITATEA CU EXIGENȚELE ART.6§1 DIN CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE. CONDIȚII. HOTĂRÂREA CEDO PRONUNȚATĂ ÎN CAUZA LETINČIĆ C. CROAȚIA.....	177
COMENTARIU	185

Jurisprudență națională

- ◆ Efectuarea unei expertize medicale în scop probatoriu, de către medici specializați în asigurări sociale din cadrul structurilor enumerate de lege nu poate fi interpretată ca reprezentând în mod automat o încălcare a dreptului la un proces echitabil de vreme ce expertiza poate fi efectuată de alți medici decât cei care au emis decizia contestată, aspect ce urmează a fi verificat de instanța de judecată 188
- ◆ Competența exclusivă de efectuare a expertizelor pentru stabilirea capacității de muncă atribuită Institutului Național de Expertiza Medicala și Recuperare a Capacității de Munca. Posibilitatea efectivă a reclamantului de a pune în discuție concluziile expertizei și de a formula obiecțiuni 194

§3. CONDIȚIILE DECONTĂRII DIN FONDURILE DE ASIGURĂRI SOCIALE DE SĂNĂTATE A CHELTUIELILOR EFECTUATE PENTRU TRATAMENTUL MEDICAL ÎN ALT STAT. LIPSA APROBĂRII ADMINISTRATIVE PRELABILE. INEXISTENȚA UNEI SPERANȚE LEGITIME ÎN SENSUL ART. 1 DIN PROTOCOLUL NR.1 LA CONVENȚIE HOTĂRÂREA PRONUNȚATĂ ÎN CAUZA MITKOVA C. FOSTA REPUBLICĂ IUGOSLAVĂ A MACEDONIEI	198
--	------------

COMENTARIU	202
------------------	-----

Jurisprudență CJUE	203
--------------------------	-----

Jurisprudență națională

- ◆ Dreptul asiguraților de a beneficia de tratament medical în alt stat din Uniunea Europeană. Condiții cumulative: tratamentul să se regăsească printre serviciile medicale prevăzute în pachetul de servicii de bază iar acest tratament să nu se poată acorda pacientului în intervalul de timp necesar în mod normal pentru obținerea tratamentului respectiv în România, luând în considerare starea de sănătate a persoanei respective și evoluția probabilă a bolii 212
- ◆ Nu poate beneficia de decontarea totală a serviciilor medicale efectuate în străinătate asiguratul care nu a avut aprobarea prealabilă a comisiei Ministerului Sănătății și nu a

urmat procedura legală prevăzută în vederea trimiterii în străinătate la tratament, în termenele și potrivit condițiilor prevăzute de reglementarea aplicabilă, respectiv după întocmirea unui dosar medical și numai în situația în care intervenția nu ar putea fi efectuată în țară.....	217
♦ Decontarea cheltuielilor medicale efectuate în străinătate. Existența recomandării comisiei de specialitate. Inexistența aprobării Comisiei din cadrul Ministerului Sănătății. Inaplicabilitatea procedurii aprobării tacite reglementate de O.U.G. nr. 27/2003	227
♦ Cheltuieli medicale efectuate în alt stat al Uniunii Europene. Cuantumul sumei care poate fi decontată în situația în care tratamentul medical s-a efectuat în alt stat din Uniunea Europeană, fără aprobarea prealabilă a Casei de Asigurări de Sănătate	233
§4. DOBÂNDA APLICABILĂ SUMELOR CUVENITE ASIGURAȚILOR CU TITLU DE DIFERENȚE DE DREPTURI DE PENSIE. HOTĂRÂREA CURȚII EUROPENE A DREPTURILOR OMULUI ÎN CAUZA GRIGORIOU – KANARI CONTRA GRECIEI.....	237
COMENTARIU	240
Jurisprudența națională	
♦ Sume datorate contribuabililor de la bugetele publice. Obligația de despăgubire pentru lipsa de folosință a acestor sume. Marja de apreciere a statului în elaborarea politicilor fiscale. Limite	243
♦ Obligația casei de pensii de a plăti dobânda legală pentru diferențele de drepturi de pensie datorate	248
♦ Obligația casei de pensii de a plăti diferențele de drepturi de pensie datorate actualizat cu rata inflației.....	251
♦ Anularea deciziei de pensie. Acordarea daunelor morale și a dobânzii legale pentru diferențele de drepturi de pensie cuvenite asiguratului potrivit noii decizii de pensie.....	253
♦ Acordarea dobânzii legale pentru diferențe de pensie rezultate din recalcularea acesteia în raport de cuantumul unui spor.....	256
§5. OMISIUNEA AUTORITĂȚII ADMINISTRATIVE DE A PUNE ÎN EXECUTARE O DECIZIE JURISDICȚIONALĂ PRIN CARE ACEASTA ESTE OBLIGATĂ LA RECALCULAREA PENSIEI. HOTĂRÂREA PRONUNȚATĂ ÎN CAUZA KANTARELIS CONTRA GRECIEI.....	258
COMENTARIU	261
Jurisprudență națională	
♦ Executarea silită a unei sentințe prin care o casă de pensii este obligată să recalculeze pensia reclamantului și să îi plătească diferențele de pensie rezultate. Condițiile în care se poate reține îndeplinirea obligațiilor	263

- ◆ Executarea silită a unei hotărâri judecătorești prin care casa de pensii este obligată să emită o decizie de acordare a pensiei cu valorificarea cuprinsului unor adeverințe. Neexecutarea hotărârii în cazul în care se emite o decizie de respingere a cererii de pensionare cu motivarea că, în pofida valorificării adeverințelor respective, nu sunt totuși îndeplinite condițiile de acordare a pensiei.....266
- ◆ Despăgubiri pentru daune morale determinate de întârzierea în executarea unei hotărâri judecătorești prin care casa de pensii este obligată la emiterea unei decizii de acordare a pensiei. Condițiile acordării 272
- ◆ Executarea voluntară a unei hotărâri judecătorești prin care o casă de pensii este obligată să recalculeze pensia prin folosirea unui stagiu de cotizare redus cu consecința diminuării pensiei, a inexistenței unor diferențe de drepturi de pensie de încasat și stabilirii unor diferențe de drepturi de pensie achitate în plus. Inexistența unor obligații care să fie executate silit. Imposibilitatea invocării pe calea contestației la executare a unor critici referitoare la alte aspecte privind modul de calcul al pensiei și stabilirea unui debit în sarcina beneficiarului pensiei 274

§6. REVIZUIREA DREPTURILOR DE ASIGURĂRI SOCIALE.

COMPATIBILITATEA CU EXIGENȚELE CONVENȚIEI PENTRU

APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR

FUNDAMENTALE. CONDIȚII. DECIZIA DE INADMISIBILITATE

PRONUNȚATĂ ÎN CAUZA BARBARA SAJ CONTRA POLONIEI 282

Comentariu 284

Jurisprudență națională

1. Situații în care s-a reținut că pot fi revizuite drepturile de asigurări sociale și trebuie restituite sumele plătite din eroare

- ◆ Plata unui quantum mai mare al pensiei în urma aplicării unor majorări în mod automat, prin folosirea unei aplicații informatice, de către o casă de pensii care nu le datora, justifică recuperarea sumelor plătite în plus 288
- ◆ Este justificată recuperarea sumelor plătite cu titlu de indemnizație pentru însoțitor atunci când aceste drepturi au fost plătite fără să fi fost îndeplinite condițiile de acordare, urmare a înregistrării din eroare în baza de date a unei persoane în calitate de beneficiar 289
- ◆ Este justificată recuperarea sumelor plătite în plus atunci când a fost stabilit un quantum mai mare al indemnizației convenite în temeiul Legii nr.341/2004, urmare a folosirii unei baze de calcul greșite a acesteia 290

2. Situații în care sistarea plății pensiei a fost considerată incorectă și recuperarea sumelor plătite lipsită de temeii

- ◆ Atunci când se constată că, la data acordării pensiei, beneficiarul nu îndeplinea condițiile legale, însă acestea au fost îndeplinite ulterior, cu mai mult de trei ani anterior constatării erorii în acordarea pensiei, nu se poate dispune sistarea plății acesteia dar nici recuperarea sumelor încasate necuvenit 291
- ◆ Nu poate fi sistată plata pensiei atunci când ar fi fost îndeplinite condițiile de pensionare la o dată ulterioară, dar anterior deciziei de încetare a plății, chiar dacă nu ar fi fost valorificat un anumit stagiu de cotizare atestat de adeverințe cu privire la care casa de pensii consideră că nu reflectă realitatea, în acest caz putând opera cel mult o reducere a cuantumului pensiei 292
- ◆ Nu poate fi sistată plata pensiei atunci când reclamantul a menționat în mod eronat data a nașterii sale astfel ca aceasta eroare a condus la stabilirea și plata unor drepturi la pensie ce nu i se cuveneau începând cu o dată la care nu îndeplinea condiția de vârsta cerută de art.14 din Legea nr.3/1977, dar a îndeplinit această condiție după doi ani 293
- ◆ Pensia nu poate fi sistată pentru motivul că, deși la data acordării acesteia casa de pensii a avut în vedere anumite înscrisuri doveditoare, în special carnetul de muncă, după o perioadă foarte îndelungată de timp, de mai mulți ani, aceasta consideră că pensia a fost din eroare acordată întrucât, în urma unor verificări în fondul arhivistic, realitatea datelor avute în vedere nu este confirmată de deținătorul arhivelor 296
- ◆ Pensia nu poate fi sistată pentru motivul că lichidatorul societății care a emis înscrisurile avute în vedere la data acordării pensiei, după o perioadă îndelungată de timp, nu confirmă realitatea datelor conținute în acele înscrisuri, fără a se efectua demersuri în vederea anulării înscrisurilor respective și în contextul în care plângerea penală formulată cu privire la pretinsa falsificare a acestora nu a avut drept consecință nici măcar începerea urmăririi penale împotriva beneficiarului pensiei și nici nu s-au efectuat verificări nemijlocite ale înscrisurilor existente în arhiva fostului angajator.....298
- ◆ Anularea deciziei de revizuire și încetare a plății pensiei. Consecințe asupra deciziei de imputare a drepturilor de pensie considerate a fi fost, în consecință, încasate necuvenit 301

- ◆ Posibilitatea revizuirii drepturilor de pensie de invaliditate ca urmare a modificării condițiilor de acordare ulterior acordării acesteia.....302

§7. LITIGIU PRIVIND DREPTURI DE ASIGURĂRI SOCIALE. REPUNEREA AUTORITĂȚII ADMINISTRATIVE ÎN TERMENUL DE FORMULARE A APELULUI, FĂRĂ O JUSTIFICARE SUFICIENTĂ, URMATĂ DE DESFIINȚAREA HOTĂRĂRII APELATE. PARTICULARITĂȚI PRIVIND POSIBILITATEA PĂRȚILOR DE A FI AUDIATE DE CĂTRE INSTANȚA DE APEL. EXIGENȚELE ART.6§1 DIN CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE. HOTĂRĂREA PRONUNȚATĂ ÎN CAUZA USTIMENKO CONTRA UCRAINEI	304
COMENTARIU	308

Jurisprudență națională

- ◆ Nu este întemeiată cererea de repunere în termenul de formulare a căii de atac raportat la prevederile Codului de procedură civilă 1865 în cazul invocării următoarelor situații:
  - schimbarea sediului profesional al societății de avocați care a reprezentat partea, unde aceasta și-a ales domiciliul procesual și unde s-a comunicat hotărârea 309
  - modificarea sediului social înainte de comunicarea hotărârii.....310
  - existența unor afecțiuni și urmarea unor tratamente care nu implică, însă, imposibilitatea de a acționa 311
- ◆ Este întemeiată cererea de repunere în termenul de formulare a căii de atac raportat la prevederile Codului de procedură civilă 1865 atunci când , partea a dovedit că a suferit repetate internări în spital, determinate de diferite afecțiuni, și a fost netransportabil în perioada în care a curs termenul 313
- ◆ Nu este întemeiată cererea de repunere în termenul de formulare a căii de atac raportat la prevederile noului Codul de procedură civilă în cazul invocării următoarelor situații:
  - arestarea conducătorului instituției 314
  - lipsa din țară pentru o perioadă îndelungată 314
  - efectuarea unor deplasări în afara orașului 315

§8. INTERDICȚIA CUMULULUI PENSIEI CU VENITURILE OBTINUTE DIN DESFĂȘURAREA UNEI ACTIVITĂȚI REMUNERATE ÎN SECTORUL PUBLIC. CAUZA FABIAN CONTRA UNGARIEI	316
COMENTARIU	319
Jurisprudență CJUE	321

Jurisprudență națională

- ◆ Prevederile legale care interzic cumulul veniturilor din pensii care depășesc un anumit nivel cu cel al veniturilor din muncă plătite din fonduri publice sunt constituționale în măsura în care nu se aplică persoanelor pentru care durata mandatului este stabilită expres prin Constituție 324

◆ În situația în care angajatul beneficiar al pensiei nu a optat pentru suspendarea plății pensiei iar angajatorul a omis să constate încetarea de drept raporturilor de muncă, nu poate fi imputată beneficiarului pensia încasată în perioada în care a cumulat calitatea de pensionar cu cea de angajat în sectorul public	328
◆ Dreptul la pensie nu este încălcat în cazul în care plata acesteia este suspendată chiar la cererea beneficiarului care optează pentru continuarea activității.....	330
◆ Beneficiar al pensiei de serviciu acordată magistraților angajat în calitate de cadru didactic universitar. Incidența Legii nr. 329/2009. Încetarea raporturilor de muncă.....	336
◆ Beneficiar al pensiei militare de serviciu angajat în cadrul unei instituții publice. Neîndeplinirea obligației de a opta între continuarea activității și încasarea pensiei. Încetarea de drept a raporturilor de muncă.....	341
◆ Beneficiar al unei pensii militare de serviciu angajat în calitate de cadru didactic în învățământul preuniversitar. Aplicabilitatea Legii nr. 329/2009. Încetarea de drept a raporturilor de muncă	343
◆ Interdicția cumulului pensiei cu venituri realizate din muncă, peste un anumit cuantum, prevăzută de Legea nr.329/2009. Conformitatea cu Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și dreptul Uniunii Europene	347
§9. SUSPENDAREA DREPTURILOR DE PENSIEI MOTIVATĂ DE RELUAREA ACTIVITĂȚII REMUNERATE DUPĂ ACORDAREA ACESTORA, CA EFECT AL MODIFICĂRII PREVEDERILOR LEGALE. HOTĂRÂREA PRONUNȚATĂ ÎN CAUZA LAKIĆEVIĆ ȘI ALȚII CONTRA REPUBLICA SERBIA ȘI MUNTENEGRU	355
COMENTARIU	360
Jurisprudență națională	
◆ 1. Pensia nu poate fi suspendată în situația în care contractul individual de muncă al asiguratului, deși nu a încetat, este suspendat, întrucât acesta nu desfășoară o activitate în baza acelui contract în sensul prevederilor art.6 al.1 lit.a) din Legea nr. 263/2010	363
2. Interdicția cumulului pensiei cu veniturile salariale operează de la data acordării acesteia, chiar dacă decizia este emisă mai târziu, însă, produce efecte retroactive	363
◆ Încasarea, ulterior datei încetării sau suspendării raporturilor de muncă, a unor drepturi salariale cuvenite pentru activitatea desfășurată într-o perioadă anterioară acelei date nu poate atrage suspendarea plății pensiei	367

- ◆ 3. Condiția dobândirii unor venituri de patru ori mai mari decât câștigul salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat trebuie îndeplinită în perioada în care asiguratul beneficiază de pensia anticipată sau de invaliditate. Atingerea acestui plafon după data la care începe să beneficieze de pensie pentru limită de vârstă este lipsit de relevanță întrucât după acea dată poate cumula pensia cu venituri în orice cuantum. 370
- ◆ Suspendarea plății pensiei nu intervine de la data la care este îndeplinită condiția legală ci începând cu luna următoare acestei date.....374
- ◆ Modul de stabilire a limitei până la care este permis cumulul pensiei de urmaș cu venituri din activități lucrative. Raportarea la venitul brut realizat iar nu la venitul impozabil, rezultat după scăderea cheltuielilor necesare desfășurării activității 376

Partea I

Hotărâri relevante în materia raporturilor de muncă

§1. OBLIGAȚIA UNUI MEDIC CARE A BENEFICIAT DE CURSURI UNIVERSITARE ȘI DE SPECIALIZARE ALE CĂROR COSTURI AU FOST SUPTORATE DE STAT DE A RĂMÂNE ÎN SERVICIUL PUBLIC O ANUMITĂ PERIOADĂ ȘI DE A PLĂȚI O DESPĂGUBIRE ÎN CAZUL NERESPECTĂRII ACESTEI OBLIGAȚII. DECIZIA DE INADMISIBILITATE PRONUȚATĂ ÎN CAUZA PANTELEIMON LAZARIDIS CONTRA GRECIEI

În decizia de inadmisibilitate pronunțată în cauza *Panteleimon Lazaridis contra Greciei*^[1], Curtea Europeană a Drepturilor Omului a analizat compatibilitatea cu Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale a obligației unui medic militar de a rămâne în serviciu o anumită perioadă, atunci când a beneficiat de cursuri universitare și formare profesională ulterioară pe cheltuiala statului, și de a plăti acestuia o despăgubire în cazul în care părăsește funcția ocupată înainte de a se împlini perioada de serviciu impusă.

Curtea a reținut că, prin impunerea acestei obligații nu au fost încălcate prevederile Convenției, având în vedere că reclamantul a beneficiat de gratuitatea cursurilor universitare și a cursurilor de specializare, costurile fiind suportate de stat, și totodată a fost remunerat în perioada de formare profesională.

Prezentarea hotărârii

1. Situația de fapt

Reclamantul era medic și locotenent colonel în armata terestră. La 4 iulie 2007, acesta a formulat o cerere de părăsire a forțelor armate, aprobată de secretarul de stat pentru apărare la 10 ianuarie 2008. La 2 ianuarie 2010, statul major al armatei terestre i-a solicitat să plătească statului suma de 121.321,72 euro cu titlu de despăgubiri pentru eliberarea din funcție anticipată. La 29 martie 2010, reclamantul a sesizat Curtea de conturi cu o contestație împotriva deciziei statului major prin

---

^[1] Secția întâi, Decizia din 12 ianuarie 2016; textul în limba franceză disponibil la <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-160742>.